

Uchwała 255/12
Uchwała Fin-Gosp.

PROJEKT

Uchwała Nr Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia

w sprawie wystosowania apelu do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prezesa Rady Ministrów w przedmiocie wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej.

Na podstawie § 22 ust. 1 pkt 4 uchwały nr XXIII/301/12 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 28 czerwca 2012r. w sprawie Statutu Gminy Kędzierzyn-Koźle (Dz. Urz. Woj. Opol. poz. 1352, z późn zm.¹), Rada Miasta Kędzierzyn- Koźle uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się treść apelu do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Prezesa Rady Ministrów w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Apel, o którym mowa w § 1, przekazuje się:

- 1) Marszałkowi Sejmu;
- 2) Prezesowi Rady Ministrów.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kędzierzyn-Koźle.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na stronie podmiotowej Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle w Biuletynie Informacji Publicznej.

UZASADNIENIE:

Obecnie ma miejsce rozdawnicza pomoc społeczna, która osoby uprawnione do jej pobierania nie motywuje do poszukiwania pracy w celu usamodzielnienia się, ponieważ instytucje pomocowe taką otaczają je opieką, że beneficjenci nauczyli się żyć wyłącznie z pomocy społecznej. Koniecznym jest wprowadzenie dla osób zdrowych, a biednych warunkową pomoc społeczną, uzależnioną od wykonania na rzecz gminy prac użytecznych o wartości należnego świadczenia. Oprócz waloru likwidujące wykluczenie społeczne wskutek wspólnego spędzania wolnego czasu, ma to efekt ekonomiczny. W Kędzierzynie-Koźlu ponad 900 osób pobiera zasiłki pomocowe z powodu bezrobocia, na kwotę zbliżoną do 2, 5 mln zł rocznie (średnio miesięcznie wynosi to 220 zł na osobę; osoby pracujące w najniższym wynagrodzeniu muszą pracować dwa dni po 8 godzin, aby zapracować na wymienioną kwotę). Gdyby wymienieni uprawnieni sprzątali miasto (średnio przez dwa dni po 8 godzin), to gmina zaoszczędza około 2 mln zł rocznie, ponieważ nie będzie musiała ponosić wydatków związanych z płaceniem faktur firmom sprzątającym miejsca publiczne.

Postulowane w apelu propozycje zmian w ustawie o pomocy społecznej są konieczne, ponieważ niejednoznaczność przepisów dotyczących kontraktów socjalnych, wzbudzają wątpliwości czy można na ich podstawie warunkować wypłatę świadczenia od wykonania na rzecz gminy prostych prac porządkowych. Wprowadzenie zmian, o które się wnosi rozwiązuje problem - trzeba będzie odejść od pomocy rozdawniczej na rzecz warunkowej.

¹ zmiany wymienionej uchwały zostały ogłoszone w Dz. Urz. z 2013r. poz. 680 i z 2016r. poz. 579

Małgorzata Ryszard

Obecnie ma miejsce rozdawnicza pomoc społeczna, która osoby uprawnione do jej pobierania nie motywuje do poszukiwania pracy w celu usamodzielnienia się, ponieważ instytucje pomocowe taką otaczają je opieką, że beneficjenci nauczyli się żyć wyłącznie z pomocy społecznej.

Koniecznym jest wprowadzenie dla osób zdrowych, a biednych warunkową pomoc społeczną, uzależnioną od wykonania na rzecz gminy prac użytecznych o wartości należnego świadczenia. Oprócz waloru likwidujące wykluczenie społeczne wskutek wspólnego spędzania wolnego czasu, ma to efekt ekonomiczny.

W Kędzierzynie-Koźlu ponad 900 osób pobiera zasiłki pomocowe z powodu bezrobocia, na kwotę zbliżoną do 2, 5 mln zł rocznie (średnio miesięcznie wynosi to 220 zł na osobę; osoby pracujące w najniższym wynagrodzeniem muszą pracować dwa dni po 8 godzin, aby zapracować na wymienioną kwotę). Gdyby wymienieni uprawnieni sprząтали miasto (średnio przez dwa dni po 8 godzin), to gmina zaoszczędza około 2 mln zł rocznie, ponieważ nie będzie musiała ponosić wydatków związanych z płaceniem faktur firmom sprzątającym miejsca publiczne.

Postulowane w apelu propozycje zmian w ustawie o pomocy społecznej są konieczne, ponieważ niejednoznaczność przepisów dotyczących kontraktów socjalnych, wzbudzają wątpliwości czy można na ich podstawie warunkować wypłatę świadczenia od wykonania na rzecz gminy prostych prac porządkowych. Wprowadzenie zmian, o które się wnosi rozwiązuje problem - trzeba będzie odejść od pomocy rozdawniczej na rzecz warunkowej.

Propozycje zmian w ustawie z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej

(pogrubiony druk)

Art. 6. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) całkowita niezdolność do pracy – całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo zaliczenie do I lub II grupy inwalidów lub legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 2) dochód dziecka – dochód, do którego zalicza się kwotę otrzymywanej renty wraz z dodatkiem dla sierot zupełnych, zasiłek pielęgnacyjny, dodatek pielęgnacyjny, otrzymywane alimenty oraz kwotę odpowiadającą dochodom uzyskiwanym z majątku dziecka;
- 3) dochód na osobę w rodzinie – dochód rodziny podzielony przez liczbę osób w rodzinie;
- 4) dochód rodziny – sumę miesięcznych dochodów osób w rodzinie;
- 5) jednostka organizacyjna pomocy społecznej – regionalny ośrodek polityki społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, ośrodek pomocy społecznej, dom pomocy społecznej, placówkę specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, ośrodek wsparcia i ośrodek interwencji kryzysowej;
- 6) kontrakt socjalny – pisemną umowę zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny;
- 7) niezdolność do pracy z tytułu wieku – osiągnięcie wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748, 1240, 1302 i 1311);
- 8) osoba bezdomna – osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania;
- 9) osoba samotna – osobę samotnie gospodarującą, niepozostającą w związku małżeńskim i nieposiadającą wstępnych ani zstępnych;
- 10) osoba samotnie gospodarująca – osobę prowadzącą jednoosobowe gospodarstwo domowe;
- 11) osoba zatrudniona – osobę pozostającą w zatrudnieniu w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub prowadzącą działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów dotyczących działalności gospodarczej;
- 11a) (uchylony)
- 12) praca socjalna – działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi;
- 13) renta – rentę z polskiego lub zagranicznego systemu ubezpieczeń społecznych, rentę strukturalną lub rentę socjalną;
- 14) rodzina – osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące;
- 15) średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej – kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu;
- 16) świadczenie nienależnie pobrane – świadczenie pieniężne uzyskane na podstawie przedstawionych nieprawdziwych informacji lub niepoinformowania o zmianie sytuacji materialnej lub osobistej;
- 17) bar mleczny – przedsiębiorcę prowadzącego działalność gospodarczą w postaci samoobsługowych, bezalkoholowych, ogólnodostępnych zakładów masowego żywienia, sprzedających całodziennie posiłki mleczno-nabiałowo-jarskie;
- 18) projekt socjalny – zespół działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób, rodzin,
- 19) czynności o charakterze wolontariatu o wartości przyznanego świadczenia - czynności wykonywane na rzecz utrzymania czystości i porządku mienia gminy; wartość jednej godziny przedmiotowych czynności ustalana jest jako iloraz stawki minimalnego wynagrodzenia za pracę i liczby 160 godzin.**

Art. 3. 1. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

2. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa w art. 2 ust. 1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

3. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.

4. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

5. Osoby uprawnione do świadczenia lub pobierające świadczenie dla kogo innego przyznane świadczenie otrzymują po wykonaniu czynności o charakterze wolontariatu o wartości przyznanego świadczenia - nie dotyczy rencistów, emerytów oraz osób niezdolnych do pracy.

Art. 11. 1. W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanego świadczenia, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

2. Brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny, o którym mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia lub przerwania szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych, a także odmowa lub przerwanie udziału w działaniach w zakresie integracji społecznej realizowanych w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

3. W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczeń z pomocy społecznej należy uwzględnić sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o świadczenie lub korzystającej ze świadczeń - **w takiej sytuacji pomoc społeczną kieruje się bezpośrednio do tych, którzy są na utrzymaniu osoby, której odmówiono świadczeń z pomocy społecznej.**

Art. 12. W przypadku stwierdzonych przez pracownika socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że osoba ta lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową, wykorzystując własne zasoby majątkowe, w szczególności w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości, można odmówić przyznania świadczenia ("można odmówić przyznania świadczenia" zastępuje się: **odmawia się przyznania świadczenia, a w odniesieniu do decyzji przyznających świadczenie opartych o okoliczności wskazanych powyżej stwierdza się nieważność decyzji.**

Art. 108. 1. W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, **oparty na wolontariacie osoby kwalifikującej się do pomocy społecznej, z zastrzeżeniem ust 2.**

2. W przypadku osób bezrobotnych podpisanie kontraktu socjalnego, w ramach którego są realizowane działania na rzecz wzmocnienia aktywności osoby bezrobotnej, może być dokonywane na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy na zasadach określonych w art. 50 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Opinia prawna nr BP.074.1.184.2016

W odpowiedzi na pismo Zastępcy Kierownika Wydziału Organizacyjnego z dnia 24 kwietnia 2017 r. (znak: Or.0006.3.2017), dotyczące sporządzenia opinii prawnej w sprawie zgodności z prawem projektu *uchwały Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle w sprawie wystosowania petycji do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prezesa Rady Ministrów w przedmiocie wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*, stanowiącej inicjatywę uchwałodawczą radnego Ryszarda Masalskiego, stwierdzam, co następuje:

jako podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały wskazano § 22 ust. 1 pkt 4 *Statutu Gminy Kędzierzyn-Koźle*, stanowiący, iż Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle, oprócz uchwał w sprawach należących do jej kompetencji, określonych w ustawach, może podejmować także uchwały zawierające apele, tj. ustalające formalnie niewiążące wezwanie adresatów zewnętrznych do określonego postępowania czy podjęcia inicjatywy lub zadania. W § 22 ust. 2 *Statutu Gminy Kędzierzyn-Koźle* przewiduje się natomiast, iż do uchwał zawierających m.in. apele, nie stosuje się przewidzianego w Statucie trybu zgłaszania i opiniowania inicjatywy uchwałodawczej.

Z powyższych względów zakres niniejszej opinii prawnej ograniczony będzie wyłącznie do oceny formalno-prawnej tzw. uchwały wprowadzającej, nie będzie natomiast dotyczyć treści samej petycji (apelu), stanowiącej załącznik do uchwały.

Odnosząc się do treści uchwały wprowadzającej wskazuje, iż pomimo powołania w podstawie prawnej § 22 ust. 1 pkt 4 *Statutu Gminy Kędzierzyn-Koźle* autor projektu przedmiotem uchwały uczynił wystosowanie petycji – a nie wystosowanie apelu – do odpowiednich organów państwowych. Jest to o tyle istotne, iż zasady składania petycji do organów państwowych zostały sformalizowane w *ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1195, z późn. zm.)*. Art. 2 ust. 1 *ustawy o petycjach* przewidując natomiast krąg podmiotów uprawnionych do składania petycji wskazuje, iż petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Rada Miasta jako organ stanowiący gminy nie zalicza się, w mojej ocenie, do katalogu ww. podmiotów, co nie oznacza jednak, że petycja taka nie mogłaby by zostać złożona przez grupę radnych jako osób fizycznych (bez konieczności podejmowania uchwały). Opiniowana uchwała powinna zatem dotyczyć wystosowania apelu, a nie petycji, do czego zresztą wyraźnie upoważnia ją powołana w przepisie wprowadzającym podstawa prawna.

Poza wskazanym wyżej zastrzeżeniem informuję, iż przedkładany mi projekt spełnia wymagania określone w przepisach regulujących zasady techniki prawodawczej, tj. *rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r. poz. 283, z późn. zm.)*. W § 1 sugerowałabym jedynie

wskazanie miejsca publikacji ustawy o pomocy społecznej, tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 930, 1583, 1948 i 2174 oraz z 2017 r. poz. 38, 60, 624 i 777.

Kierownik
Koordynator Biura Prawnego
Monika Orpel-Smigielska
Monika Orpel-Smigielska
Radca Prawny

Kędzierzyn-Koźle, 8 maja 2017 r.